

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1260

11 Haziran 2017

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-6990)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 21.05.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-67274 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/6990 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6990)**

Soru 1:

Dağıtım sisteminde kayıp oluşan kayıp/kaçak oranı 2009 yılında %15,6 olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılında iletim ve dağıtım kayıplarının toplamının tüketime sunulan elektrik enerjisine oranı %14,5 seviyesindedir. Bu oran Almanya ve Japonya'da %5, ABD'de %7'dir. EPDK tarafından 2006-2010 yılları arasında belirlenen kayıp/kaçak hedef oranları ile gerçekleşme oranları arasında büyük farklılıklar vardır.

Dicle EDAŞ için; 2009 hedefi % 41,58 iken gerçekleşme oranı % 73,01'dir. Dicle EDAŞ'ın 2010 hedefi ise % 36,83'tür.

Vangölü EDAŞ için 2009 hedefi % 40,03 iken gerçekleşme oranı % 55,57'dir. Vangölü EDAŞ için 2010 yılı hedefi ise % 35,45'tir.

Aras EDAŞ için 2009 hedefi % 20,25 iken 2009 gerçekleşme oranı % 27,70'tir. 2010 hedefi ise %17,95'tir.

Her soruya teker teker cevap verilmek üzere;

-Dağıtım sisteminde oluşan kayıp/kaçak oranı 2009 yılında %15,6'dır. Bu oran 2010 ve 2011 yılında nedir? Kayıp/kaçak oranının bu kadar yüksek olmasının nedeni nedir?

Cevap 1:

Elektrik kayıp-kaçak oranı 2010 yılında %14,7 ve 2011 yılında ise yaklaşık %16 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra ülkemiz genelinde kayıp kaçak oranlarının 2012 yılından 2015 yılına kadar yıllar itibariyle %13,5, %12,3, %11,2 ve %10,3 olarak gerçekleşmesi hedeflenmiştir. Uygulanan metodolojiye göre, dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Dolayısıyla, uygulama döneminin her bir tarife yılı için hedef kayıp kaçak oranlarının belirlenmesiyle tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedelinden fiyatlandırılması sağlanırken, dağıtım şirketlerinin daha düşük kayıp oranlarını gerçekleştirecek şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir.

Soru 2:

Ülkemizde, 2009 yılında iletim ve dağıtım kayıplarının toplamının tüketime sunulan elektrik enerjisine oranı % 14,5 seviyesindedir. Bu oran Almanya ve Japonya'da % 5, ABD'de % 7'dir. Bu oranın yüksek olmasının nedeni nedir? Kayıp kaçak oranını düşürmeyi düşünüyor musunuz?

Cevap 2:

Kayıp-kaçak oranının düşürülmesi için gerekli düzenlemeler yürürlükte olup, yukarıda özet olarak açıklandığı üzere çalışmalar sürekli olarak devam ettirilmektedir. Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 13 üncü maddesinde kaçak elektrik tüketimi tanımlanmakta ve kaçak elektrik tüketiminin tespiti halinde, dağıtım şirketinin yükümlülüklerine ve uygulanacak yaptırımlara yer verilmektedir. Kaçak elektrik kullananların tespiti halinde gerekli yaptırımların uygulanması Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin bahsi geçen hükmü ve 29/12/2005 tarihli ve 622 sayılı Kurul kararı ile onaylanan "Kaçak ve Usulsüz Elektrik Enerjisi Kullanılması Durumunda Yapılacak İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslar" hükmü çerçevesinde uygulanmaktadır.

Yukarıda da açıklandığı gibi; uygulanan metodolojiye göre, dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Dolayısıyla, uygulama döneminin her bir tarife yılı için hedef kayıp kaçak oranlarının belirlenmesiyle tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedelinden fiyatlandırılması sağlanırken, dağıtım şirketlerinin daha düşük kayıp oranlarını gerçekleştirecek şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6990)

Soru 3:

İletim ve dağıtımda kayıp ve kaçakların önlenmesi için herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

Cevap 3:

Teknik kayıpların azaltılması ve Dünya ortalamalarına gelmesi ile ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından 21 dağıtım şirketine 2011-2015 yılları arasında yaklaşık 9 Milyar TL yatırım hedefi verilmiştir (Bu yatırımlar EPDK tarafından hem fiziksel hem de finansal anlamda denetlenmektedir). EPDK'nın dağıtım şirketlerine uyguladığı tarife metodolojisi ve TEDAŞ Genel Müdürlüğünün 2003 yılından 17.05.2012 tarihine kadar yapmış olduğu etkin kayıp kaçak tarama çalışmaları sayesinde, Türkiye genelinde toplamda yaklaşık 45 milyon abone kontrolü gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu kontrollerde 9,74 Milyar kWh (2,39 Milyar TL) kaçak tahakkuku gerçekleştirilmiştir.

Soru 4:

2010 ve 2011 yıllarında iletim ve dağıtımdaki kayıp kaçak miktarı nedir?

Cevap 4:

2011 yılındaki iletim kaybı %1,99 olup dağıtım kaybı ise %16 düzeyinde gerçekleşmiştir. İletim gerilimi seviyelerinde şebeke kayıpları uluslararası normlarda %2-%3 seviyelerindedir. Ülkemizde ise üretim-tüketim dengesine bağlı olarak değişim göstermekle birlikte iletim kaybı uluslararası standartlara uygun düzeydedir.

2010 yılı dağıtım kayıp-kaçak miktarı yaklaşık 25.000.000 MWh, 2011 yılı dağıtım kayıp-kaçak miktarı ise yaklaşık 28.000.000 MWh'tir. Hedef kayıp-kaçak oranları baz alınarak tarifelerin hesaplanmasında dikkate alınan 2011 yılı tarife esas kayıp-kaçak miktarı ise 23.142.000 MWh'tir.

Soru 5:

Kayıp-kaçak nedeniyle 2011 yılında tüketicilerden fazladan yapılan tahsilat miktarı nedir?

Cevap 5:

2011 yılı genelinde tarifelerin belirlenmesinde 3,33 milyar TL'lik kayıp-kaçak maliyeti dikkate alınarak birim bedeller belirlenmiştir.